

GESLAAGDE DIALOOG TUSSEN WETENSCHAP, BELEID EN NON-GOUVERNEMENTELE ORGANISATIE

Impressies van de World Water Week in Stockholm

Onder het motto 'Drainage basin management - Hard and soft solutions in regional development' vond van 21 tot 27 augustus in Stockholm de 15e World Water Week plaats. Zo'n 1.500 deelnemers uit meer dan honderd landen namen deel aan een goed georganiseerd platform voor een dialoog op hoog niveau over de mondiale waterproblematiek.

De organisatie van de World Water Week en het begeleidende Stockholm Water Symposium ligt stevast in handen van het Stockholm International Water Institute (SIWI), een denktank voor kennisgestuurde adviezen voor internationaal waterbeleid. Het motto kwam goed terug in de toch uiteenlopende thematiek van de meeste presentaties tijdens de sessies, waarbij bleek dat ook belanghebbende partijen en non-gouvernementele organisaties hun aandeel in de week hebben geworven.

Reeds op de eerste dag werd de toon gezet door de waterministers van Zuid-Afrika en Kenia die een stevig pleidooi hielden voor veel grote dammen, net als eerder dit jaar tijdens de FAO-conferentie over water, voedsel en ecosystemen in Den Haag. De dammen zouden de oplossing moeten zijn om te kunnen voldoen aan de toenemende vraag naar energie. Met name de Wereldbank werd hierbij aangekeken. Vooral uit Indiase NGO's kwamen nuancerende kanttekeningen die het beeld aanvulden: dammen kunnen wellicht een oplossing zijn, maar nooit zo maar dé oplossing. Geen enkele dam in India is met geld van de Wereldbank tot stand gekomen, zo stelde een spreker, en waar de bank wel was betrokken werkte dit dusdanig vertragend dat door de bureaucratie de dam er nooit is gekomen. De op een gegeven moment bijna wat gespannen sfeer werd gebroken toen, eveneens vanuit India, de oprechte suggestie kwam om de naam van het land uit de stukken te halen. Het leek immers wel of het steeds India is dat verantwoordelijk is voor alle waterrellen in de wereld. Eensluitende klanken werden vernomen uit Bangladesh, waar men het heel vervelend vindt dat het land steeds weer

vanwege de overstromingen in de internationale pers komt. Er zijn ook mooie kanten aan de overstromingen, maar die blijven steeds onderbelicht, zo vertelde iemand uit Dacca.

De achtergrond van de bezoekers liep uiteen, van juristen tot onderzoekers in damhydraulica, van burgemeesters tot natuurbeschermers, van politici en onderhandelaars tot studenten en scholieren, van waterschappers tot wetenschappelijk klimaatveranderaars. Misschien ontbraken de sociologen en gedragsdeskundigen. Opvallend was dat veel deelnemers ervoor voelden toch meer zaken bij de Verenigde Naties neer te leggen, dat immers het mandaat hiervoor heeft. Wellicht dat de komende VN-topvergadering over de millenniumdoelen

hierbij van invloed was. Water en sanitatie blijft hoog op de agenda staan. Aan de VN-top zullen drie Nederlandse ministers deelnemen. Opvallend was ook dat minder aandacht besteed werd aan water en agri-cultuur, al hing dat wellicht samen met het thema.

De World Meteorological Organization (WMO) was net als UNESCO medeorganisator van een aantal sessies. UNESCO, de VN-organisatie die vanouds veel aandacht schenkt aan de 'software' voor ontwikkeling en internationale samenwerking, richtte zich vooral op de problemen die komen kijken bij grensoverschrijdend waterbeheer. WMO was actief waar water, weer en klimaat samen komen, zoals bij het voorkomen van rampen.

Opmerkelijk was dat de nadruk vooral op ontwikkelingslanden lag, hoewel sommigen sprekers opmerkten dat ook in hun (westerse) land nog heel wat te verbeteren valt. De besloten sessies van de Europese Unie gingen over het EU Water Initiative (EUWI), een weinig zeggende naam waarachter een wereld van politiek en goede bedoelingen richting ontwikkelingslanden schuilgaat. Vooral vanuit het Verenigd Koninkrijk (EU-voorzitter), maar ook vanuit Nederland wordt zwaar ingezet op EUWI. 'Ook de Europese Unie wil haar eigen ei leggen en start dus wéér een nieuw initiatief in plaats van reeds bestaande programma's krachtiger te maken', was het wat kritische geluid van één van de discussies uitgesloten deelnemer uit de Verenigde Staten.

Sunita Narain, directeur van het Centre for Science and Environment neemt namens haar organisatie de Stockholm Water Prize in ontvangst van de Zweedse koning Carl XVI Gustaf.

Stockholm Water prize

Vast onderdeel tijdens de World Water Week vormt de uitreiking van de Stockholm Water Prize in de grote hal van de stadhuus door koning Carl XVI Gustaf van Zweden. De prijs (150.000 dollar en een kristallen sculptuur) ging dit jaar naar het Centre for Science and Environment (CSE), een belangrijke Indische niet-gouvernementele organisatie - onder inspirerende en dynamische leiding van Sunita Narain - voor haar werk tegen bureaucratie, versterking van vrouwen in relatie tot water en het verjongen van de traditionele 'rainwater harvesting'. Narain is tevens de uitgever van het milieublad 'Down to Earth' en vertelde dat haar motivatie ligt in de noodzaak van verandering en "is also based on the arrogance that we can bring about change. Water is not about water. Water is about building people's institutions and power to take control over decisions. Water will define if we remain poor or become rich."

Aan het eind van de week klonk in de wandelgangen wat rumoer over een (Nederlands) initiatief om de grote internationale waterbijeenkomsten tegen het licht houden. Op zich leek het een goed idee om het hier eens over te hebben, maar de juist succesvolle World Water Week was een wat ongelukkig moment. Vooral de Mexicanen waren er met het oog op het vierde World Water Forum in maart 2006 niet helemaal gerust op. Tijdens de sessie over het forum werd duidelijk dat er nog veel moet gebeuren. Men tracht nu via regionale bijeenkomsten de lopende activiteiten in kaart te brengen die eventueel in Mexico gepresenteerd kunnen worden. Voor Europa heeft het NWP hierbij een leidende rol, voor Afrika is dit de Afrikaanse Ontwikkelingsbank. Vanwege het tienjarig bestaan van het Global Water

Voor discussie was in Stockholm voldoende tijd en plaats.

Partnership zal volgend jaar de World Water Week naar verwachting in aanwezigheid van de Prins van Oranje plaatsvinden.

Op de laatste dag bracht Malin Falkenmark, de 'grand old lady' van SIWI, de resultaten van de sessies, seminars en workshops - het verschil tussen de drie was niet altijd even duidelijk - samen. Het is lastig om samen te vatten wat in tientallen parallelle sessies aan de orde is geweest en wat in zo'n 800 pagina's verslagen en samenvattingen is vastgelegd. De World Water Week heeft dit jaar in ieder geval meer aandacht opgeleverd voor het thema, de mogelijkheid om internationaal de problemen helder te krijgen, de aandacht te richten op de hoofdzaak, hierover internationaal af te stemmen en direct replek te krijgen als van de essentie wordt afgedwaald. Een aantal deelnemers zag liever geen woorden maar daden, maar complexiteit belemmert nu eenmaal een eenvoudige vertaling van kennis naar handelen. Ook bij de keuze tussen harde en zachte oplossingen ligt de gulden weg waarschijnlijk ergens in het midden. 🌱

Tekst: Michael van der Valk

Foto's: SIWI

Onder anderen uitvoerend directeur Anders Bertell van SIWI, Sunita Narain (CSE, India) en de Zuid-Afrikaanse waterminister Buyelwa Patience Sonjica (in geel) tijdens de persconferentie.

